

Stockholm den 31 oktober 2025

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L5@regeringskansliet.se

Översänds endast per e-post

**Remissyttrande över betänkandet Straffrättsliga
åtgärder mot korruption och tjänstefel
(SOU 2025:87) – dnr Ju2025/01606**

**1 CENTRUM FÖR RÄTTVISA HAR INGENTING ATT
ERINRA MOT FÖRSLAGEN OM EN UTVIDGAD
KRIMINALISERING AV MISSBRUK AV OFFENTLIG
STÄLLNING (AVSNITT 6 I UTREDNINGEN)**

1.1 Centrum för rättvisa är en ideell och oberoende stiftelse med uppdrag att värna skyddet för enskildas grundläggande fri- och rättigheter genom rättsprocesser, utbildning och opinionsbildning. Centrum för rättvisa har som remissinstans inbjudits att lämna synpunkter på förslagen i det rubricerade betänkandet.

1.2 Centrum för rättvisa har tagit del av och yttrar sig i detta remissvar särskilt över avsnitt 6 i utredningen (Den straffrättsliga regleringen om tjänstefel). Förslaget avser en utvidgad kriminalisering av missbruk av offentlig ställning.

1.3 Centrum för rättvisa *varken tillstyrker eller avstyrker* utredningens förslag. Formerna för straffrättsligt

ansvarsutkrävande vid felaktig myndighetsutövning eller ärendehandläggning i den offentliga förvaltningen har, som utredningen konstaterar, varierat historiskt och Centrum för rättvisa ser inga konkreta rättsliga hinder för den ordning som utredningen föreslår i betänkandet.

2 ÄVEN REGLERINGEN AV STATENS SKADESTÅNDSANSVAR VID FELAKTIG MYNDIGHETSUTÖVNING BÖR DOCK SES ÖVER

- 2.1 Centrum för rättvisa anser dock att det aktuella förslaget bör kompletteras med en översyn även av reglerna om statens skadeståndsrättsliga ansvar vid felaktig myndighetsutövning.
- 2.2 Även om ett utökat individuellt straffansvar för tjänstemän kan fylla en viss funktion är det nämligen, från den enskildes perspektiv, ofta av större vikt att det finns praktiska och effektiva möjligheter att få ersättning för skador som uppstått till följd av t.ex. felaktiga myndighetsbeslut (se s. 296 i utredningen, där det framgår att Lagrådet uttryckt motsvarande uppfattning inom ramen för tidigare lagstiftningsarbeten).
- 2.3 Vår bedömning är att dagens ordning inte är tillfredsställande i det hänseendet.
- 2.4 Förutsättningarna för att få ersättning särskilt vid så kallade rättstillämpningsfel enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen är i dag alltför begränsade och i praktiken inskränker sig ersättningsrätten ofta till situationer där myndigheterna anses ha gjort ”uppenbart oriktiga bedömningar” (se Centrum för rättvisas rapport *Chanslös mot myndigheterna – Fem reformer för en rättvisare*

förvaltningsprocess, https://centrumforrattvisa.se/wp-content/uploads/2025/02/CFR_Rapport_Chanslos_mot_myndigheterna.pdf, s. 24 ff.). Om det saknas förutsättningar för grundlags- eller konventionsskadestånd enligt 3 kap. 4 § skadeståndslagen – vilket ofta är fallet vid statliga ingrepp i t.ex. näringsfriheten – innebär det att ansvarströskeln för statliga fel eller försummelser är påtagligt hög.

- 2.5 I praktiken blir resultatet av dagens reglering ofta att den enskilde själv får stå kostnaden för skador som uppstått till följd av felaktig myndighetsutövning.
- 2.6 Det är en djupt otillfredsställande ordning, och det kan ifrågasättas om systemet är fullt ut förenligt med Europadomstolens praxis i förhållande till bl.a. artikel 6 i Europakonventionen och artikel 1 i tilläggsprotokoll 1 till Europakonventionen (se ovan nämnda rapport, s. 28, med där angiven praxis).
- 2.7 Centrum för rättvisas uppfattning är alltså att det finns skäl att – utöver frågan om ett utvidgat straffrättsligt ansvar – även utreda frågan om ett utvidgat *skadeståndsrättsligt* ansvar för staten vid felaktig myndighetsutövning.

Som ovan,

Fredrik Bergman Evans

Chef för Centrum för rättvisa

Föredraget av juristen Fredrik Bäärnhielm Thorslund